

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 50 „
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádosy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó fölszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként háromszor: **kedden, csütörtökön és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér). Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér). Köszl János (fő-tér). BöhmManó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Justh Gyula az országos pártokról.

Pécs, 1894. szept. 10.

Az országos függetlenségi és 48-as párt elnöke szombaton tartotta meg Szolnokon választói előtt nagyérdemű beszámoló beszédét s ebben fényesen hazudtolta meg azokat, kik oly nagy buzgalommal kongatják a halálharangot a közjogi ellenzék feje fölött.

A 67-es alapon álló pártok egyaránt hangoztatják, hogy az egyházpolitikai javaslatok elfogadása folytán a függetlenségi és 48-as párt megszűnt aktuális politikai párt lenni, mert ami programjából — szerintök — megvalósítható, azt a többi pártok is képesek megvalósítani, a mi pedig jelen viszonyaink közt meg nem valósítható, az csak jámbor óhajítás marad, melyet a többi párt is óhajít ugyan, de az ily álmokképek utáni kapkodás gyakorlati politikai feladatát nem képezi.

A kishitűség és önérdek diktálta ezen tévhitet cáfolja Justh Gyula beszámolója következő részében:

„Azt mondják, nálunk Magyarországon nem egészségesek a pártalakulások, mert nincs két oly párt, mely egymást felváltva kormányozhatná az országot. Csakhogy Magyarország politikai pártjai nem alakulhatnak ma még a külföld politikai pártjai mintájára, mert a mi viszonyaink lényegesen különböznek a külföldi viszonyoktól. A mi erőnk nagy részét fölemészítik az állam függetlenségeért, önállóságáért vívott közjogi harcok, a mely harcok más szabad, önálló és független államokban teljesen ösmeretlenek. Más államokban még csak képzelni sem lehet oly kormányt, a mely nem nemzeti irányban igyekezzék megoldani minden kérdést. Más államokban még csak képzelni sem lehet olyan állapotot, hogy a hadsereg, a mely utóvégre is az államnak csak egy intézménye, ne tudja magát beletalálni a nemzet viszonyaiba, eszmekörébe és ne respektálja az állam hivatalos nyelvét; más államban még csak vita tárgyát sem képezhetné, hogy oly katonatisztképző akadémia állíttassék fel, a melyben az oktatási nyelv az állam hivatalos nyelve.

Más államok mintájára a mi politikai pártjaink nem alakulhatnak mindaddig, a meddig az

önálló, független Magyarországot kiépíteni nem sikerül. Addig nálunk a politikai pártok között a főválaszfallat mindig a közjogi kérdések fogják képezni, s a pártok természetesen a szerint fognak csoportosulni, a mint az 1867-iki közjogi törvényeket fenntartani avagy azokat megváltoztatni akárvák. A mi pártunk feladata tiszta és világos. Helyt kell állnunk rendületlenül közjogi elveink mellett. Lankadást nem ismerő kitartással, szívósan és megfeszített buzgalommal törekednünk kell előre nagy célunk felé. Másfelől azonban teljes erőnkkel meg kell akadályoznunk minden téren a hátralepést, a visszafejlődést; utját kell állanunk a bárhonnán jövő nemzetellenes törekvéseknek s meg kell védenünk és elő kell mozdítanunk a szabadelvű és nemzeti haladás nagy elveit.

Az egyházpolitikai javaslatok megegyeztek elveinkkel, törvényerőre emelkedésüket tehát öszintén, nemes odaadással előmozdítani igyekeztünk. De azért ez nem gátolt meg bennünket abban, hogy a Kossuth Lajos kihonosításáért, a borossebesi és kőszegi fejedelmi nyilatkozatokért, a hadsereg német levelezéseért és azért, hogy a honvéd-szobor leleplezésénél távollétével tündöklött, a kormányt meg ne támadjuk, nem akadályozott meg bennünket abban, hogy a romániai és orosz vámszerződéseket, mint a melyeket közgazdaságunkra halált hozónak ismertünk fel, el ne fogadjuk, s nem fog megakadályozni bennünket ezentul sem abban, hogy a kormányt mulasztásaiért és nemzetellenes politikájáért a legnagyobb erővel meg ne támadjuk s mindazon javaslatokat, melyek elveinkkel meg nem egyeznek és a melyeket az országra károsoknak tartunk, megbuktatni ne törekedjünk.

A 67-ki közjogi alapot védő pártok célzati- és törekvéséről következőképpen nyilatkozik az érdekes beszámoló:

„A címe, neve a mi ugynevezett közjogi alapon álló, tehát eo ipso kormányképes pártjainknak szép és mindenképp felett hangzatos.

A kormánypárt szabadelvű pártnak nevezi magát, a régi mérsékelt ellenzék a nemzeti párt nevet vette föl s az ultramontánok és klerikálisok

néppárt összehozásán fáradoznak. Címe, neve tehát a közjogi alapon álló pártoknak kétségkívül vonzó és teljesen kifogástalan. Csak az a baj, hogy a címeik és neveik nem állanak teljes összhangban működésükkel, törekvéseikkel és célzataikkal.

A szabadelvűpárt alkotásai között csak elvétve és csakis a legutóbbi időben találók egy-egy alkotást, a mely megfelel az igazi szabadelvűség követelményeinek, de működésében egyáltalán nem látom az öntudatos, minden ízében következetes szabadelvű politikát. Ha a párt neve nem lenne hamis céger, akkor nem járulna hozzá a szabadelvűséggel merőben ellenkező intézmények fentartásához és alkotásához. Akkor már régen követelte volna a hitbizományok eltörlését, a választói jog kiterjesztését, a virilis intézmény eltörlését, a főrendiháznak a népképviselői rendszerrel összhangba hozatalát s nem istápolná a cím és rangkorságot, a mely éppen uralma alatt nőtt nagygyá.

A nemzeti párt törekvései között látom egy-egy kérdésben a nemzeti irány megcsillanását, de összműködésében és egész magatartásában hiába keresem a minden ízében következetes és öntudatos nemzeti politikát. De hát ezen nem csodálkozhatunk, mert hát a 67-iki kiegyezés alapjára valódi magyar nemzeti politikát építeni még oly nagy férfunak, mint a milyen gróf Apponyi Albert, sem sikerülhet. Ha a párt nevének megfelelőleg, igazán nemzeti párt lenne, akkor követelnie kellene a nemzeti hadsereget, a nemzeti bankot és a vámszorompók felállítását. Ezek nélkül még csak képzelni sem lehet magyar nemzeti politikát.

Az alakulóban levő néppárt célzatairól röviden csak ennyit. A mely párt csupán egy vallásfelekezeti érdekeit és dogmáit viseli lelkén, az lehet minden, csak valódi néppárt nem.

Végül az ellenzéki pártok szövetségéről Justh Gyula a következőket mondja:

„Az egyesülés, vagy az állandó szövetség, szerény nézetem szerint, teljesen ki van zárva. Az egyesülés, vagy az állandó szövetség elengedhetlen alapföltétele, ha attól sikert, döntő ered-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Hitszegő

Nem címezlek sehogy, hisz azt, a hogy én most te rólad gondolkozom, egy rövid cimbe leírni ugyse tudnám. Nem siránkozom, nem öntöm szavakba szívem keservét, lelkem gyötrelmeit. Te azt nem érdeled meg. Azt hittem, férfi vagy, ki helyt tud állni szavának. De csalódtam, te nem vagy férfi. Egy ingatag báb vagy, kit a sors játéka s lobbanékony szived jobbra balra vet, kinek nincs határozott útja, hanem a szerencse kanyargó ösvényén rohansz előre vakon, hátra nem tekintve. Pedig azt hittem, megérdemled, hogy szeresselek. Oh Béla, Béla, beh semmi néktek egy gyöngé női szív! beh könnyen rugjátok félre utatokból, ha mára lertetek! Mily boldog voltam tegnap, mikor kimentem anyámmal eléd a vasúthoz. Egy barátod mondta a napokban, hogy megjössz. Bár csak ne mentem volna! Hosszu utazásod alatt eleinte sűrűn, majd ritkábban irtál, utóbbi időben leveleid elmaradtak, de biztam, hogy hát nincs mit írnod. Mondogattam magamban, hogy hisz egy férfi nem tud oly sokat írni. Mit is írna? — Száz meg száz dologgal van elfoglalva tanulmányutja alatt, komoly ügyek kötik le figyelmét; majd annál többet beszél utjáról, ha itthon lesz. Oh, komoly ügyek voltak igen! Életbe vágó ügyek. Fontosak a te életre, de még fontosabbak az enyémre,

ki most összetörve látom szép reményeim, szíve met, mindenemet. Semmivé lett rám nézve az eddig oly derűs világ, elsötétült előttem a nap ragyogó sugara, elsötétült az életem csillaga.

Oh Béla! Először csak kíváncsian néztem azt a nőt, ki veled kiszállt a vasuti kocsiából, aztán elfogott a félelem s mikor te rám tekintve elsápadtál s ijedten siettél tova, rövid köszönés után azzal a nővel, s kocsiá szállva elrobogtatok, nem láttam, nem hallottam semmit, csak az zúgott a fejemben folyvást: Az a nő az ő felesége. Mint sivitó vészmadár, úgy sikongott ez a mondat végig agyamon, úgy szakgatta ez a gondolat a szívemet, mint a vészmadár sikoltásai.

S aztán megtudtam, hogy igazam volt.

Oh átkozott óra, mikor e lépésre szántad el magad! Igaz, hogy ujjamon nem volt még a gyűrűd, de hisz te mondtad, hogy várjak, míg visszatérsz s akkor megüljük az eljegyzést, te mondtad anyámnak, hogyha jönne kérő, ne adjon másnak, mert mi egymásé vagyunk. Nem volt elég neked az én pénzem, gazdagabbra vágytál, nem volt elég az én szépségem, szebbet találtál. Budapest nagy város, elbujhatsz előlem, gondolád, egy leányunk tett igéret: pusztában tett kiáltás. Isten veled! Légy boldog! Boldogabb mint én leszek, ki olyan lány vagyok, mint a milyen férfinak téged hittelek! Ha látsz az utcán, fordítsd el tekinteted, ne ismerj reám. Ha hallasz rólam, ne halld meg, minek? Ismertél, nem ismersz, vége, férfi vagy, szabad, ugy teszesz, a hogy jobbnak talárod. Irnék még ivatek,

mert volna mit írni, de kezdem szégyelni, hogy ennyire is méltattalak.

Isten veled!

Teréz.

Teréz!

Nem merek elmenni hozzád. Félek tőled, félek önönmagamtól. Mikor megláttalak a vasutnál, a vér a fejembe tódult s egy hang azt kiáltotta a fülemben: Gazember! Nekem, kire senki sem mondott egyetlen becsmerítő szót soha. Igen gazember, aljas hitszegő vagyok! Csak vádolj, csak vádolj! Miért nem irtál többet? Hadd korbácsoltad volna föl még jobban a szívem! Igazad van. A szerencse elvakított. Azt hittem elfelejtettél; amugy se szerettél valami nagyon, hisz oly hideg voltál mindig, oly szótalan, oly hallgatag. Nem tudtam, hogy vannak nők, kik szívük mélyén szeretnek s csak szemük beszél, az ajakuk nem cseveg a szerelemről. Azt hittem, nekem egyre megy, bárki vesz el, hiszen oly nyugodtan bölintottál fejeddel, s mosolyogva mondtad: Jól van Bélám, csak menjen utjára s ha visszatért, majd beszélünk erről. Én azt hittem, hogy ez csak gyöngéd figyelmeztetés, hogy ne számítsak rád nagyon. Pedig én úgy terveztem, hogy próbára teszek e másfél év alatt, míg távol vagyok. S úgy látszik, te is próbára akartál tenni engem. Oh Teréz, Teréz, miért nem értettük jól meg egymást.

Feleségem kedves jó teremtés, de nem találtam meg benne azt, a ki te vagy. Elvakított szépsége, kedves modora s nem tagadom, pénze s befolyásos rokonsága. Féltve, hogy feleségem s mind jobban kezdem látni, hogy nincs benne a te mélyes gondolkodásod, a te nyugodt, mélyen érző szíved. Oh,

ményt várunk, az eszmék, az elvek és cél teljes azonossága. Már pedig bennünket a többi ellenzéki pártoktól a közjogi kérdéseken kívül egy sereg más kérdés is elválaszt. Az egyesülés, vagy állandó szövetség csak úgy volna lehetséges, ha az összes ellenzéki pártok elfogadnák programunkat. De hát azt hiszem, hogy ez legalább még most teljesen ki van zárva, éppen úgy, mint a hogy mi nem mondhatunk le elveinkről. Az együttműködés tekintetében az ellenzéki pártokkal szemben sem mehetünk tovább, mint addig, hogy támogatni fogunk mindent önzetlenül, a mi elveinkkel megegyezik, s viszont ellenezni fogunk mindent, a mi elveinkkel ellentétes.

Röviden összefoglalva tehát az elmondottakat, minthogy a mi célunk különbözik, még pedig lényegesen, mind a szabadelvű párt, mind a nemzeti párt, mind a többi pártok céljaitól, mi létjogosultságunk és nagy hivatásunk teljes tudatában ezentúl is szilárdan meg fogunk állani évtizedek során át hirdett elveink mellett, s azokért készek leszünk, bármely párttal is az élet-halál harcot megvívni. Elvekért és nem személyekért, elvek ellen és nem személyek ellen fogunk a jövőben is küzdeni. Pártunkat szétforgácsolatni nem engedjük sem a szabadelvű párt, sem a nemzeti párt, sem senki kedvéért.

Külföld.

Merénylet a szerb király ellen. Sándor szerb király pénteken este vasuton kirándulást tett és mikor Nisbe visszatért, Apellovácz vasuti állomás mellett, Nis közelében, néhány ismeretlen ember megtámadta az udvari szalonkocsit és kövekkel megdobálta. A királyi kocsit csaknem valamennyi ablakát összezúzták, de a király szerencsére sértetlen maradt, úgyszintén kísérői is. A merénylőknek az est homályában sikerült megmenekülni. A legszigorubb vizsgálat van folyamatban.

A párisi gróf halála. A párisi gróf szombaton reggel 8 óra 40 perckor meghalt Buckinghamban. A párisi gróf, Lajos Fülöp Albert herceg, Lajos Fülöp király legidősebb fiának, Ferdinand chartresi, majd orleansi hercegnek és Heléna mecklenburg-schwerini hercegnőnek fia. Született 1838 augusztus 24-én Párisban. 1850-ben a száműzött Lajos Fülöp király halála után az Orleáns-ház fejévé lett, 1884-ben, Chambord gróf halála után pedig feje lett az egész Bourbon-háznak. Igényeit most fia, Lajos Fülöp herceg öröklé, ki be se várva atyja halálát, kiterve a VIII. Fülöp nevet. A párisi gróf messze kiterjedő rokonsága a Habsburg-házzal is összeköttetésben áll. A párisi köztársasági lapok általában nem tulajdonítanak a párisi gróf halálának politikai fontosságot.

Hirek.

(Ő fölsége a lemergi kiállítás.) A lemergi lakosság rendkívül lelkes ovációi mellett vonult be f. hó 7-én Ő fölsége az ünnepiesen földi

Teréz, Teréz, miért is nem értettük meg jobban egymást. Miért is rejtőztél úgy el nyugodtságod fátyolába. Miért nem mondtad csak egyszer is, hogy szeretsz; azt hittem, csak barátság az egész, melyből talán szerelem lesz, ha enyém leszel. S a sors közbe vágott, én azt hívem jobb így, hogy te megvárd azt, ki szerelemre gyujt, s nem vettem észre, hogy te engemet szerettél.

Azóta hogy leveled olvastam, gyűlölni kezdem a feleségemet. Pedig nem érdemli meg, mert ő jó, szegény. Ő sir, hogy elhidegültem, s engem gyötör, hogy kétszeresen hitszegő vagyok. — Elváljak tőle s leendő gyermekemmel együtt eltaszitsam magamtól? Hisz akkor nem volnék érdemes read. Így meg érzem, tudom, a vád s az irántad újból fel-lángoló szerelmem teszi elviselhetlenné az életet. Mit tegyek? Teréz, segíts rajtam te; a te mélyen érző női szived fog módot találni a menekülésre. Kérlek segíts meg engem, ki oly nyomorultnak, oly gyámoltalannak érzem magam. Bocsánatodért könyörög — kezeidet csókoló B é l á d.

Szeretett, drága Bélám!

Mikor leveled elolvastam, azt hittem nem igaz, amit írsz — üres szóvirág minden szavad. De megtudtam később, hogy valóban baslakodsz, hogy órák hosszat ülsz szobádban, hogy nincs kedved az élethez. S kétségbeesem. Oh vajha ne szoltam volna, ne irtam volna meg neked szomorú sorsomat! Én vagyok oka bánatodnak, keservednek, kínjaitoknak. Leveled nemes szived bizonyítványa. Bánod tettedet s nem rested bevallni, hogy ismered bűnös voltodat. Férfi vagy mégis, nemes szíved. Igazad van:

szített városba. A király délután 1 órakor fogadta a küldöttségeket. A kiállításban ő fölségét S a p i e h a herceg üdvözölte.

— **(Szenzációs följelentés a pécsi kataszteri felügyelő ellen.)** A Nemzeti Újság szombati számában olvassuk a következőket: Szenzációs följelentés. E cím alatt a M. E. L. mai száma hirt ad egy följelentésről, mely egy kataszteri felügyelő ellen történt. A közlemény a következőket mondja el:

„Hogy miféle gazdálkodás folyik az állam kárára meghonosult protekciós világunkban, a mikor a hivatal-főnökségeket csakony dobálják egyes haszon-talan, de befolyásos rokonságu embereknek, éles világításba helyezi egy följelentés, a melyet P ü s p ö k i Grácián szabadságot állományu huszárfőhadnagy adott be folyó évi július 3-án egyenest a pénzügyminiszterhez. A följelentés tartalma a következő: Szász Gyula pécsi kataszteri felügyelőt, Szász Károly és Domonkos püspökök testvérét, a kit mint tengerész-tiszthelyettest kasszáltak, s a kit ezután egy biztosító társulattól, majd a kolozsvári gőzmalomtól és a jó ég tudja még honnan mozgósítottak odább, a ki mindezek után dacára annak, hogy sem képzettsége nincs, sem irni nem tud nyomorék keze miatt, hatalmas összeköttetései révén kataszteri felügyelő lett és a kivel püspök fivérei sincsenek ma már jó viszonyban, az említett főhadnagy, a ki októbertől májusig dijnok volt a pécsi kataszternél, több rendbeli sikkasztás miatt följelentette.

A följelentést Jankovich miniszteri tanácsosnak adta ki Wekerle. A vizsgálatot pedig Móricz Vince osztály-tanácsos teljesíti a pénzügyminisztérium XXIII. ügyosztályában.

A vádpontok a következők:

Szász Gyula alatt 14 dijnok van évek óta, a kiknek számára az adóhivatalnál utalványozva volt mindig fejenként és havonként 45 forintnyi napidíj. Szász Gyula, mint főnök, felvette az utalványozott összeget, de a dijnokoknak egyelőre saját kegyességéből 25 forintot utalványozott havonként, úgy, hogy a följelentő most 107 forint 50 krajcárnyi elikkasztott napidíját keresi volt főnökén Wekerle előtt. A följelentő hivatkozik az eskü alatt kihallgandó mérnökökre és becselőbiztosokra s elmondja, hogy Szász Gyula a kataszteri becslésnél is rengeteg összegekkel károsította meg az államot, a mennyiben az ellenkező becselőbiztosoknak egyszerűen megparancsolta, hogy az illető földet ebbe vagy abba az osztályba sorozzák. Így a 4000 holdas nagyberki uradalomnál, a mely Vigyázó Sándoré és a melyet bérlők birtokolnak, az I. osztályba sorozandó repceföldeket (9—10 forint 50 krajcár adó) legelőföld számba vétette (65 kr — 1 frt 50 kr adó) a VIII. osztályba. Hasonlóképpen járt el a Szent-Gáloskéri földekkel és Taszáron a piaristák birtokával, a melyet olcsóbb osztályba sorozott és hogy a jövedelem csökkenést ne mutasson, helyette a szegény parasztok földjeit vétette föl jobb osztályba, a mi miatt a nép iszonyuan el van keseredve Szász ellen. A vizsgálat a minisztériumban erélyesen folyik a hűtlen kataszteri felügyelő ellen.

Városunkban azt beszéli a fáma, hogy ez a följelentés már három hónap előtt történt s hogy a vizsgálat állítólag „m i n d e n t r e n d b e n t a l á l t.”

— **(Hivatalfőnök - változás.)** A pécsi állami vasuti forgalmi főnökség főnökét, P r a y e r Ágostont áthelyezték Zágrábra a vasuti üzletvezető

nagyon hideg vagyok. Nem tudtam neked soha reményt nyújtani s te joggal kétkedté. Én szegény balga leány, azt hittem, te is olvasol szivemben, mint a mily tisztán éreztem én. Légy nyugodt, kinek hűséget, esküt fogadtál, az téged végtelenül szeret, tapasztaltam, mert beszéltem vele. Én eltávozom. Külföldre megyek anyámmal. Az idő behegeszti a sebeket s ha visszatérek, téged boldog családapának foglak viszontlátni, s talán én is megtalálom a te másodat, kinek feleségeként én is boldog leszek. Bizzál a jövőben, mint én bízom. Választ ne írj, én már utban vagyok. Hogy hová, ne kutasd, ne félj, nem sokára találkozunk. T e r é z.

És valóban, hiába kereste Béla Terézt. Bánata még nagyobb fokra hágott, de Teréz azt írta, hogy nemsokára találkozunk s így várt várt, hogy kiderüljön mit tervezett ő s hogy el ne hamarkodja a dolgot.

Teréz eleinte klastromba akart menni, hogy ha Béláé nem lehetett, Krisztus menyasszonyává legyen. Az anyja azonban lebeszélte róla. S aztán utazni mentek. A nagybátyja, egy tapasztalt, világot látott uri ember is velük ment, hogy özvegy anyjának segítsen az ő megvizsgálásában. Elmúlt egy fél év. S a zivatar, mely dörögve, csattogva dult fejük fölött, szivükben lassan tova húzódott, elcsendesült. A vihar, mely fákat tördel, templomtornyokat dönt le, még nem pusztítja el a világot, mint sok gyarló ember hiszi. A vihar lecsillapul s utána kisüt a nap s az ózondus levegő, mintha szikráznék a napfényben. A ziv viharjai is olyanok, hogy azt hinnők, szétroncsolódik belé egészen mi voltunk, hogy azt

séghez. Helyébe Weinhardt Manó főellenőrt, pozsonyi forg. főnök helyett helyezték át, ki állását legközelebb elfoglalja.

— **(A pécsi kir. közjegyzői kamara)** f. hó 8-án tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyre az elnökön kívül 12 közjegyző jelent meg. Az 1894/5. kamarai évre megválasztottak: elnöké Bánffy Simon kir. tanácsos és pécsi kir. közjegyző. Alelnökké Ziegler Kálmán csáktornyai kir. közjegyző. Rendes kamarai tagokká: Visy Lajos, Plihál Ferenc és Külley Zoltán dr. Póttagokká: Blum Béla dr. és Cottely Géza dr. A közgyűlést az elnök által a Hajó vendéglőben adott társas ebéd követte, melyen a közjegyzőkön kívül mint vendégek Blaskovich István pécsi kir. ítélőtáblai elnök és Balogh Károly kir. ítélőtáblai tanácselnök vettek részt. Plihál Ferenc nagykanizsai kir. közjegyző lelkes beszédet mondott Bánffy Simon kamarai elnökre, ki e tisztséget már a közjegyzői intézménynek 1875-ben történt felállítására, tehát 20 év óta ügybuzgóan viseli és tapintatos, fáradhatlan tevékenysége által a kamarai tagok között az összetartást fenntartotta és a kamara tekintélyét növelte. Az ebéd kedélyes hangulatban folyt le s körülbelül este 6 órakor végződött.

— **(A honvédség köréből.)** A pécsi 19-ik honvéd gyalogezred kaposvári két zászlóalja ma reggel találkozik Abaligetén az eléje kivonuló pécsi zászlóaljakkal s ott harcászati gyakorlatokat tartanak s ezek végeztével szerdán déltájban együtt vonulnak be a pécsi sátoztáborba.

— **(A 44-ik gyalogezred Budapesten.)** Négy éve elmúlt már, mióta a derék somogyi bakák a plevjei majd pedig a pécsi helyőrséggel cserélték föl a szép Budapestet. Most ismét a fővárosban van e délceg ezred, nem kis öröme a peztonka népségnek, melyet alig tudott megvigasztalni a magyar fiukat fölvaltó szerb ezred. Ott van most a 44-es ezred mind a négy zászlóalja és vagy 1200 tartalékos is, kik szintén részt vesznek a rendkívül fárasztó hadosztály-gyakorlatokon. Pénteken Török-Balinton, szombaton pedig Cinkota környékén tartottak gyakorlatot és dacára a hatalmas meneteknek, nem fordult elő még egyszer sem, hogy bárki is e maradt volna az uton közülük, amiben nem kis része van az ezred igazán humánus és derék parancsnokának Ivinger Károlynak, ki mint praktikus katona nagyon jól tudja, hogy a tulságig vitt szigor elkedvetlenítőleg hat a legénységre és mindent elkövet, hogy ezrede ne megespannva érkezzék haza a laktanyába. Az ezred 12-én Pilis Csabán és Esztergomon keresztül gyalog Balassa Gyarmatra megy, hol részt vesz a nagy királyi zárgyakorlatokon.

— **(Halálozás.)** Czernohorszky Józsefné villányi állomási vendéglősnét általános részvét mellett kísérték örök nyughelyére e hó 9-én. Kiterjedt széleskörű rokonság, számos gyermekei és unokái gyászolják ez elhunytat.

— **(Somogyi primadonnája Komáromi Mariska.)** Több fővárosi lap közlése szerint Komáromi Mariska, a népszínház egyik kedvelt művésznője az idei szenzonban a szegedi színház primadonnája lesz. Somogyi K. a szegedi városi színház igazgatója ugyanis állandó vendégül szerződtette, nem tudván valamire való primadonnát 7—800 frt havi gázsín alul kapni. Komáromi Mariska a szerződés értelmében hetenként kétszer fog fellépni Szegeden.

hinnők, hogy nem bírjuk ki, e nagy kinokra csak a halál hoz balsamot s mégis lassan-lassan lecsillapul szivünk lázongása, elcsendesül a háborgó ocean.

... Elmúlt egy félév, Bélának fia született. — Sokszor azon kapta rajta magát, hogy Terézről egészen megfeledkezett. Olyankor szinte bántotta, hogy miért is zavarja boldogsága kezdő bimbaja fejlődését az emlék. Aztán úgy okoskodott, hogy talán Teréz is így akarta, erre célzott levelében. Lassan-lassan felejtett Teréz is, aztán került elébe valaki, a ki úgy hasonlított Bélához, olyan volt külseje, olyan volt jelleme. Néha-néha azon kapta rajta magát, hogy Béláról egészen megfeledkezett s ez új Béláról gondolkodik. Aztán félni kezdett Béla emlékével, de vizsgáltta magát, hogy hisz utolsó levelében úgy is megemlítette ezt. Kitudakolta, hogy Béla kezd megnyugodni sorsában, kezd boldog lenni. Ez a hír egy kissé rosszul esett neki, hogy Béla oly hamar felejt, de aztán magára gondolt. Hisz ő is úgy van vele.

Egy év múlva egy szép májusi délután két pár találkozott a Margit-sziget árnyas fásorában. Két szép ifju pár. Az egyik pár mellett dajka tolt egy kis babakocsit. Teréz s Béla messziről egymásra ismertek, kissé haboztak, megálljanak-e, de megállottak. Teréz bemutatta férjét. Aztán a két nő egymás karjába kapaszkodott, a két férfi egymással hosszan elidőspült a séta közben. S a két asszonynak mennyi beszélni valója volt!

A nap aranyosan sütött be a fák vidám lombjai közt, a madarak vígan csevegtek a fák között, Béla kis fia mosolyogva gyűgyögött az őt bámuló négy ember nevető szemébe.

Virágh Gyula.

— **(Az átlátszó tárgy.)** Tanító: Oly tárgyak, melyek keresztüláthatók, átlátszóknak nevezetnek. Emma mondj nekem egy átlátszó tárgyat. — Emma: A kulcslyuk.

— **(Horváth Kokán József elítélte.)** Csapó József gazdaember beállított egy napon Horváth Kokán József pécsi földbirtokoshoz s azt mondta, hogy kevés költséggel dús gazdaggá lesznek mind a ketten. Kölcsönös megegyezés folytán Csapó dugott helyen műhelyt szerelt föl a bankóhamisításhoz szükséges eszközökkel és bámulatos rövid idő alatt halomszámra gyártotta a hamis bankókat, melyeken két egyszerű baranyai paraszt ember vásárról vásárra, piacról-piacra jártukban tudtak, míg egyszer aztán rajta vésztettek. A budapesti törvényszék Horváth Kokán Józsefet két évi fegyházra, Csapó Józsefet szintén két évi, míg a hamis pénzek továbbadót Horváth Istvánt és társát három három havi fegyházra ítélte. A kir. tábla Horváth Kokánt fölmentette, míg társára nézve helyben hagyta az első bíróság ítéletét. A kir. kuria büntető tanácsa Czorda Bódog elnöklete alatt Horváth Kokán Józsefet három és fél havi fegyházra ítélte, ezt azonban a négy hónapig tartó vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. Csapó József büntetését három és fél évi fegyházra emelte föl, a többi vádlottakra nézve a kir. tábla ítéletét érintetlenül hagyta.

— **(Az öreg honvéd vágya.)** K a s z á s József 1848—49-es honvéd, volt huszár őrmester, ki Nagy Sándor táborában harcolta végig a szabadságharcot egészen a világi fegyverletételig, ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy meglássa Kossuth Lajos sírját. Gyalogszerrel indult el a 72 éves agg harcos s két hét alatt tette meg a hosszú utat Mohácstól Budapestig és vissza. A szegény öregnek utközben elfogyott a pénze s Szegedre már kénytelen volt az emberek jószívűségéhez fordulni. Így ért haza s most már boldog, hogy mégis megláthatta Kossuth sírját, mielőtt ő is nyugalomra hajtana fejét.

— **(Megszökött az órákkal.)** Kuhl János óráslegény a Lauber téglaházi munkásaitól javítás végett átvett 8—10 ezüst órát. A szegény kőművesek csak várták, csak várták, mikor hozza meg az óráslegény az órákat, de bizony hiába várták. Az óráslegény az órákkal együtt kerekét oldott a városból. Most keresik.

— **(Tautz Péter különlegességek arénája.)** Tautz Péter a budai külvárosi vásártéren állította fel különlegességek arénáját, melyben szombaton tartották meg a megnyitót előadást. Ez előadás várakozáson felül sikerültnek mondható s a nagyszámú közönséget, mely a tágas arénát teljesen megtöltötte, minden tekintetben kielégítette. Az előadók egyes produkciói magasan állanak azok fölött, a melyeket hasonló társaságoktól már megszoktunk. Több ízben zajos tapsokra ragadták a közönséget: Miss Kolzova, ki az idomított kutyákkal bámulatos mutatványokat végeztetett; Molnár a kitűnő kötéltáncos, Zurgovits komikus zenebohóc, ki az üveghangszereken bámulatos ügyességgel játszott el néhány zeneszámot. Kellemesen lepte meg a közönséget, hogy a bohócok a szünetek alatt magyar nyelven mókáztak. Ha a többi előadás is ilyen kitűnő lesz, úgy e társaság bátran számíthat a közönség pártfogására.

— **(A dajkaképző tanfolyam befejezése.)** Az állandó menház vezető dajkaképző hat hónapos tanfolyam f. hó 17-én nyer befejezést s 18-án fog megtartani a vizsgálat Salamon József kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő elnöklete alatt a pécsi jótehető nőegylet ovodájában délelőtt fél kilenc órai kezdettel, a midőn is a tanfolyamon résztvevők vizsgálatra jelentkezvén a tanidő alatt kifejtett szorgalmukhoz képest valószínűleg képesítettnek is fognak.

— **(Bodolya erősen magyarosodik.)** Örvedetesen vesszük tudomásul a hirt, hogy Bodolya község, melynek lakói ezelőtt mindnyájan horvát ajkúak voltak, erősen magyarosodik. Bodolyáról egy 1879. évben megjelent lexiconban még az olvasható, hogy 1000 horvát ajkú lakosa van. A község jelenlegi lakosainak száma 1234, a kik között csak 265 horvát van, a többi pedig, 112 német kivételével, mind magyar. Az egész község lakói, leszámítva 50—60 idős embert, a kiknek sehogy sem megy a magyar nyelv megtanulása, tökéletesen beszélik a magyar nyelvet. A tulnyomó többségben lévő magyarság most mozgalmat indított meg az iránt, hogy a nyolc órai miséken az ének kizárólag magyar szövegű legyen, a mely jogos kívánság teljesítése elől az illetékes factorok semmi esetre sem zárkozhatnak el. Dicséret és elismeréssel adózunk azoknak, kik Bodolyán a magyarosodás ügyében ilyen szép eredményt értek el.

— **(A Dunai Gőzhajós Társaság)** közli, hogy az utolsó postahajó ez évben Budapestről Bécsbe szeptember 28-án, Bécsből Budapestre pedig szeptember 30-án indul. Szeptember 26-ától fogva a postahajók Budapestről Orsovára már csak kedden és szombaton mennek és pedig 10 órakor délelőtt. Ugyancsak szeptember 26-ától fogva Budapest

és Mohács közt naponkint fog egy személyszállító hajó közlekedni. Indulás Budapestről és Mohácsról délelőtt 10 órakor. Budapestről Kalocsára és vissza szeptember 25-én megy az utolsó hajó.

— **(Ellenőrzési szemle.)** A Pécsert tartózkodó szabadságos, tartalékos és póttartalékos közös hadseregbeli katonákra nézve az idej ellenőrzési szemle a következő sorrendben tartatik meg, u. m.: F. é. október 10-én a belvárosban, 11-én a szigeti és siklósi külvárosban, 12-én a budai külvárosban, 13-án a bányatelepen tartózkodó közös hadseregbeli szabadságos, tartalékos és póttartalékosokkal. A m. kir. honvédséghez és a cs. kir. Landwehrhez tartozó szabadságos, tartalékos és póttartalékos egyenként az ellenőrzési szemle f. évi október hó 3., 4., 5. és 6. napjain tartatik meg. A z utó ellenőrzési szemle a közös hadseregnél pedig f. évi november hó 2-től 6-ig, a honvédségnél pedig f. évi november 8-án tartatik meg. A közös hadsereg állományához tartozók közül az ellenőrzési szemlére mindazok tartoznak megjelenni, kik a f. évben tényleges szolgálatban nem állottak, kivéven az 1881. évben sorozottakat és az idej fegyvergyakorlat alul felmentett tartósan szabadságoltakat. A m. kir. honvédség részéről fő, vagy utószemlén megjelenni tartoznak, és pedig: Minden tartalékos, póttartalékos és tartósan szabadságolt honvéd, gyalog és huszár, továbbá az 1892. és 1893. év végével a közös hadseregtől áthelyezett 1882. és 1883. évfolyambeli tartalékosok, továbbá az összes póttartalékos, valamint a császári királyi Landwehrhez tartozó legénység részt venni köteles. Az ellenőrzési szemle a közös hadsereg állományához tartozó szabadságos és tartalékosokkal az 52-ik cs. és kir. gyalogezred hadkiegészítő parancsnokságának helyiségében (vásártér, Frigyes lakanyában) mindenkor délelőtti 9 órakor; a honvédség állományához tartozókkal pedig a m. kir. 19. honvéd gyalogezred parancsnokságának légszergyár melletti új lakanyájában reggeli 8 és fél órakor veszi kezdetét; az utószemle pedig a m. kir. 19. honvéd kiegészítő parancsnokság helyiségében (Felső malom utca 16. sz. a.) a fentirt időben fog megtartatni.

Közgazdaság.

Mütrágya: (A „Hungária“ mütrágya, kén-sav és vegyi ipar r. t. jelentése.)

Hogy mennyire tért teglalt hazánkban a mütrágyázás, mutatják az elmúlt héten, valamint az ezt megelőzőekben nagy számmal beérkezett és előbbi kötésekre vonatkozó rendelkezések. A gondolkodó és számító gazda mindinkább meggyőződik arról, hogy csakis mütrágya alkalmazásával boldogulhat, annál is inkább, mert a gabna árak oly alacsony fokozott állanak, hogy a termelt mennyiség nemcsak hiányos trágyázásnál, hanem a természetes trágya kizárólagos használata mellett is, — eltekintve attól, hogy a természetes trágya sokkal drágább a mütrágyánál, azonkívül pedig rendszeren nincs meg kellő mennyiségben — még jó közép termés esetén sem fedezi a termelési költségeket. Hogy az itt elmondottak a tényeknek megfelelnek, mutatja azon körülmény, hogy dacára annak hogy a mütrágya gyárak éjjelnappal szakadatlanul dolgoznak, még sem képesek a tömegesen beérkező megrendeléseknek megfelelni, úgy, hogy ma már csakis szeptember végén, vagy október elején történő elszállításra fogadnak el újabb rendelvényeket. Azonnali szállításra mütrágyát kapni egyáltalán nem lehet, mert nemcsak a magyar, de az osztrák gyárak is hetekre való összes termelésüket már eladták.

Az itt következő árak október első felében való szállításra értődnek, míg tavaszi kötésekre 25—30 krral m. m.-ként több fizettetik. Chili salétrom márciusi szállításra: Élénk érdeklődés mellett az árak emelkedőben vannak.

Jegyzésünk a következők:

Kettős szuperfoszfát 20—22%	frt 7.25—7.75
Prima szuperfoszfát 16—18%	” 5.75—6.25
Párolt csontliszt valódi indiai $4\frac{1}{2}+25\%$	” 7.—7.30
Thomassalak eredeti Hoyermann-féle 18—20%	” 3.50—4.20
Kálictrágya 20—25%	” 3.50—3.80
Ammoniak szuperfoszfát 10—12+3—5%	” 6.75—7.5
Kénsavas káli	” 14.25—15.25
Chilisalétrom októberi szállításra	” 12.50—12.75
” márciusi	” 13.75—14.—
100 kgronként zsákkal együtt, elegysúly tiszta súly gyanánt az egyes állomások távolsága szerint.	
Rézgálic	frt. 25.—26.—
Vasgálic I.	” 3.50—4.
” II.	” 3.—3.50
nettó 100 kgrént 50 kgr. hordókban csomagolással együtt Budapestre érve.	

Törvénykezés.

A görcsönyi ralógyilkosok Ádám Antal és Kovács József előtt tegnap hirdette ki a kir. törvényszék a pécsi kir. ítélőtábla ítéletét, mely ellen a bűnösök föllebbezést jelentettek be.

A bajba került Khón Jakab. Khón Jakabnak Siklóson kereskedése volt. Khón Jakab azonban rosszul spekulált, fizetési kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni s alaposan megbukott. De ez csak egyik része volt szerencsétlenségének. A második rész ezután következett, pedig erre távolról sem számított. Beadott ő még 1889. szeptember havában a siklósi takarékpénztárba egy 300 frtos váltót, s ugyancsak egy másik 300 frtos váltót a siklósi takarékszövetkezetbe s a kapott 600 frtot fölvette. Ámde mikor őt szerencséje a spekuláció terén elhagyta, elhagyták legközelebbi rokonai is. Lang Bernát, az apósa és Khón Adolf, a nagybátyja, kik a váltókat zsírálták, azzal álltak elő, hogy a váltókon lévő aláírás nem tőlük eredt s nem is bíztak meg senkit azok aláírásával. Mivel pedig ez állításukra a polgári bíróság előtt letették az esküt, a két pénztintézet követelésével elutasított. Ennek következménye az lett, hogy a 2 rendbeli váltóhamisítás tettesének kiderítése céljából megindították a bűnvádi eljárást s Khón Jakab ellen, mint a kinek érdekében állhatott a hamisítás, megindult a vizsgálat. A tegnapi végtárgyaláson Khón Jakab tagadta, hogy ő apósa, Lang Bernát nevét aláírta, mert a kérdéses váltót a felesége vitte apjához, s aláírva hozta vissza, a nagybácsi pedig fölhaltalmazta őt annak idején szóbelileg, hogy ha megszorul, aláírhatja nevét a váltókra, csak aztán ki is váltás, különben baj lesz. A két váltó egyébiránt ki van fizetve, az egyiket maga Lang fizette ki, ki pedig aláírását megtagadta. A királyi törvényszék Czigliányi elnöklete alatt Visy kir. alügyész indítványára Khón Jakabot 6 havi börtönrre ítélte el.

Ruhákat lopott. Frank Béla kőműves öv-Sztipanovics Mátyásné pécsi lakos lakását annak távollétében az ellopott kulccsal kinyitotta s a szekrényből ruhákat lopott el. A tegnapi végtárgyaláson Frank Bélát 6 havi börtönrre ítélte el a kir. törvényszék.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. J. A választás után ily későn közölni olyan közleményt, mint az öné, lehetetlen. Az ilyenekkel melegebben kell előállani. Kit érdekelne most ilyen későn ez a dolog?

Sch. Gy. Villány. Abban az időben rögtön sziveskedjék referálni róla, még az nap.

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ

Felolós szerkesztő
PLEININGER FERENCZ

Szerkesztő:
BOGÁTHY MEDÁRD.

Hirdetések.

Tautz Péter

különlegességek arenájában a budai külvárosi vásártéren.

Ma kedden szept. 11-én és holnap szerdán szept. 12-én este 8 órakor

nagy disz-előadás

Fellépte valamennyi művész és művészeknek.

Különösen kiemelendők;

Ella kisasszony kötéltáncosné,
William ur (egyedüli a maga nemében),
Unger ur magán táncos,
Zurgovits ur gyorsrajzoló mutatványai.
Fellépte az akrobaták **Tautz** testvéreknek,
Zsan, Gyula és **Pál** bohócoknak és a dummer **August**nak.
Naponta előadás új műsorral. — Bővebbet a falragaszok.

Számos látogatásért esd

Tautz Péter,
igazgató.

20—25 drb. növendék marha

szept. hó 15-től teleltetésre átvéteik.
Czím a kiadóhivatalban.

Utolsó Lembergi Sorsjegyek á 1 frt.
hónap kiállítási

Főnyeremény 60.000 forint

kaphatók: Schapringer J. és Ullmann M. Károlynál.

Tölgymakk eladás.

Nagyméltóságú **Mailáth Stefánia** úrnő dolnji miholjaci uradalmán

az ideai tölgymakk-termés

szeptember 18-án délelőtt 9 órakor fog árverés útján eladatni.

1894. szeptember hó 9-én.

Jószágigazgatóság.

11574 sz.

tkvi 1894.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Karzsinek József végrehajthatónak, Oszvaid József végrehajtható elleni 391 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Hosszúhetény községben fekvő a h. hetényi 538 sz. betétben I. 1-6 sorsz. a felvett 1132, 1133, 1134, 6837, 6838, és 6839 hrsz. fekvőségekből és 343. sz. házból álló urbéri birtokra az árverést 920 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1894. évi október hó 1. napján d. e. 10 órakor Hosszúhetény község bíró házában** megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 92 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kilitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett a kir tvszék mint tkvi hatóságnál. 1894. évi május hó 25-én.

Lukrits István,

kir. ítélő táblai bíró.

Nagyobb mennyiségű

Rupestris monticola, Rupestris martin, Solonis, R. géane tomenteux, R. portalis amerikai szőlővessző eladó.

Dr. Róth László. Villány.

11248. sz.

1894.

Árverési hirdetmény.

Pécs szab. kir. város területén gyakorolt

helypénzszedési jog

1895. évi január hó 1-től 1897. évi december hó 31-ig terjedő három évre zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen 1894. évi október hó 1-én délelőtt 9 órakor a városi gazdasági tanácssteremben (városház II-ik emelet 33. sz. ajtó) haszon bérbe adatik.

Felhívtnak tehát a kik ezen jogot haszonbérbe adni óhajtják, hogy 3500 frt bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb szeptember hó 30-án déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, avagy pedig haszon bánatpénzzel a szóbeli árverésen vegyenek részt.

A részletes árverési feltételek Herbert János tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Pécsett, 1894. évi augusztus hó 31-én.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Szőlőajtványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándor-telep Ujvidéken“ f. é. november havában **Ripária, Portális, Solonis és Jaquez** alanyokra készült

500.000 darab fásajtvényaiból a tökéletesen összeforrt példányokat

jutányos árak mellett eladásra bocsájtja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor- és csemege-szőlőfajokból 420 fajnál több került ojtási alá, és alulirott teleptulajdonos kívánatra bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. c. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen át küldi.

A telep zöldajtásokkal is szolgálhat, nem különben mind ojtási czélokra, mind pedig iskoláztatásra alkalmas

amerikai alanyokkal Riparia, Sauvage, Portális, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból

— ugy sima, mind gyökeres vesszőkkel — nagyobb mennyiségekben; végre a már termőképes ojtványokból, az ojtógalyak is eladásra kerülnek.

Adamovich Sándor

Ujvidéken.

**Könyvnyomda-
helyiségváltoztatás**

könyvnyomda

Majláth tér 5. számú házból a

Széchenyi-tér 14-ik

szám alatt lévő

királyi ítélő-tábla épületében

lévő bolt-helyiségbe helyez-

tetett át.

**Hirdeté-
sek**

jutányosan vál-
laltatnak fel
kiadóhivatalunkban.

